

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Top-down and buttom-up: Politics Initiatives and Activism in Education - 34586

Last update 26-10-2024

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 1st degree (Bachelor)

Responsible Department: Education

Academic year: 0

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. Adar Cohen

Coordinator Email: adar.cohen1@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours:

Teaching Staff:

Dr. adar cohen

Course/Module description:

In this class we will get to know and discuss some key issues that are on the agenda of the education system in Israel, and will examine them from the point of view of policy makers as well as practitioners (school principals, teacher and students). The different perspectives of observation will make it possible to understand the educational processes in depth and are a tool in the hands of future educational leaders to understand how the school system works and what are the possible ways to create change

Course/Module aims:

Academic workshop

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

The class will be of a workshop nature, during which the students will experience a variety of academic skills that will allow them to learn, present and discuss the topics being studied: searching for bibliography, reading and presenting articles, holding a discussion based on reading materials

Attendance requirements(%):

100%

Teaching arrangement and method of instruction:

Course/Module Content:

1. Educational policy
2. The Israeli education system - overview
3. Civic Education in Israel - top-down and bottom-up
4. Jewish Education in the secular schools system - top-down and bottom-up

Required Reading:

נושא מספר 1 : מדיניות חינוך : מדרג מקבלי ההחלטות ועד הביצוע בשטח
Ewell, P. T. (2005). *Alumni Studies as Instruments of Public Policy: The US*

Experience. *New Directions for Institutional Research*, 126, 19-29.

Matland, R. E. (1995). "Synthesizing the implementation literature: The ambiguity-conflict model of policy implementation". *Journal of public administration research and theory*, 5(2), 145-174

Pressman, J. L., & Wildavsky, A. B. (1984). *Implementation: how great expectations in Washington are dashed in Oakland: or, why it's amazing that federal programs work at all, this being a saga of the Economic Development Administration as told by two sympathetic observers who seek to build morals on a foundation of ruined hopes*. Berkley, LA, London: University of California Press 3rd. adition. chapters 2-3

פישר, גל ומיכאלי, ניר (2011). מבוא: שינויים בחינוך – על מקומן של ההוראה והלמידה". בתוך: פישר, גל ומיכאלי, ניר (עורכים) שינוי ושיפור במערכות חינוך – אסופת מאמרים. ירושלים: מכון ברנקו וייס, מכון אבני ראשה ואורים, עמ' 13-19.

נושא מספר 2: מערכת החינוך בישראל – הכרות כללית

רייכל, נורית (2008). סיפורה של מערכת החינוך הישראלית: בין ריכוזיות לביזור, בין מוצהר לנסתר, בין חיקוי לייחוד. ירושלים: הוצאת מכון מופ"ת והוצאת מאגנס. עמ' 103-201.

קשתי, יצחק (1998). מערכת החינוך בישראל: שנות השמונים ואילך. בתוך: ש' אהרוני ומ' אהרוני (עורכים). אישים ומעשים בישראל: ספר היובל. תל אביב: מקסם.

וייסבלאי ווינינגר (2015) מערכת החינוך בישראל – סוגיות נבחרות בתחום עיסוקה של ועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת. ירושלים: מ.מ.מ. עמ' 14-3, 27-38.

נושא מספר 3: חינוך אזרחי

תפיסות ועקרונות:

משרד החינוך (1996). להיות אזרחים - חינוך לאזרחות לכלל תלמידי ישראל, דוח ביניים של הוועדה בראשות פרופ' מרדכי קרמיניצר. ירושלים: משרד החינוך.

לם, צבי (2000). לחץ והתנגדות בחינוך: מאמרים ושיחות (עורך: יורם הרפז). תל אביב: ספרית פועלים, עמ' 203-212.

זווית קובעי המדיניות down-top :

נווה, אייל (2014). "אפילוג: על הצורך בשיקום החינוך לתודעה פוליטית". בתוך: מיכאלי, ניר (עורך) כן בבית ספרנו – מאמרים על חינוך פוליטי. תל אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד ומכון מופ"ת. עמ' 311-320.

זוהר, ענת (2013). "חינוך לחשיבה בלימודי אזרחות". בתוך: דן אבנון (עורך), חינוך אזרחי בישראל. תל אביב: עם עובד, עמ' 45-60.

תמיר, יולי (2013). "מורים בחזית: הוראת אזרחות בחברה מפוצלת". בתוך: דן אבנון (עורך), חינוך אזרחי בישראל. תל אביב: עם עובד, עמ' 288-303.

זווית השדה החינוכי up-bottom :

ביאליק, גדי והופמן, תמי (2016) "ההתמודדות של נשות ואנשי חינוך עם מציאות חברתית ודמוקרטית מורכבת". תקציר דוח מסכם לעבודת קבוצת העבודה לקראת כנס דב לאוטמן למדיניות החינוך

לוי, גל ומסאלחה, מחמד (2018) לימודי אזרחות: מה לומדים מזה? כנס דב לאוטמן למדיניות החינוך, תשע"ט-2018. <http://pdf.civic/2018/12/uploads/content-wp/il.org.lautmaneduforum/>

פולק, איתי (תשע"ה). "בגין: מנהיג מחנה השלום – גלגולה של תכנית לימודים משולחן השר לשולחן הכיתה", בתוך: פולק, סיגל ולפסטיין (עורכים). פדגוגיה בישראל: פעילות ושיח בכיתות הלימוד. באר שבע: המעבדה לחקר הפדגוגיה, המחלקה לחינוך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב. פרק 6, עמ' 80-92.

נושא מספר 4: חינוך יהודי במגזר הממלכתי

תפיסות ועקרונות:

ברניקר, מנחם (2006). "הלימודים היהודיים בישראל מנקודת ראות ליברלית חילונית". בתוך: שלמה פוקס, ישראל שפיר, דניאל מרום (עורכים), מדברים חזון. ירושלים: קרן מנדל והוצאת כתר, עמ'

106-136.

גרינברג, משה (2006) "היינו כחולמים: דמות החינוך היהודי האידיאלי". בתוך: שלמה פוקס, ישראל שפיר, דניאל מרום (עורכים), מדברים חזון. ירושלים: קרן מנדל והוצאת כתר. עמ' 137-163.
דרור, יובל (2003). "מ"שליטת הגלות" ל"טפוח התודעה היהודית", פנים 24. עמ' 59-69
זיסנויין, דוד (2003). "מדיניות החינוך היהודי בישראל מימי היישוב ועד ימינו". בתוך: דרור, יובל, נבו, דוד ושפירא, רנה (עורכים). תמורות בחינוך – קווים למדיניות החינוך בישראל לשנות האלפיים. תל אביב: הוצאת רמות. עמ' 151-161.

ליטמנוביץ, עדו. (2019). חינוך להוראת זהות לאומית ודתית. יוזמה – מרכז לידע ולמחקר בחינוך, עמ' 1-10.

שיקלי, איתן (2007). חינוך יהודי במרחב החילוני – לשם מה? טקסונומיה של גישות אפשריות. מרכז הידע והמחקר, מכון שכטר למדעי היהדות.

זווית קובעי המדיניות down-top :

משרד החינוך (1994). עם ועולם: תרבות יהודית בעולם משתנה – המלצות הוועדה לבדיקת לימודי יהדות בחינוך הממלכתי [ועדת שנהר]. ירושלים: משרד החינוך והתרבות

משרד החינוך (2016) תרבות יהודית-ישראלית, תכנית הלימודים. ירושלים: משרד החינוך, המזכירות הפדגוגית

זווית השדה החינוכי up-bottom :

סיגל, עליזה (תשע"ה). "חינוך יהודי בבית הספר הממלכתי: שיעור על מגילת אסתר", בתוך: פולק, סיגל ולפסטיין (עורכים). פדגוגיה בישראל: פעילות ושיח בכיתות הלימוד. באר שבע: המעבדה לחקר הפדגוגיה, המחלקה לחינוך, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב. פרק 8, עמ' 110-119.

פולסקי, רונית (תשע"ה). "דגמים של חינוך יהודי פלורליסטי בבתי הספר בעקבות שיחה עם מחנכים".

בתוך: גיליס, מיכאל, מושקט-ברקן, מיכל ופומסון, אלכס (עורכים). בלשון רבים: אתגרי הפלורליזם בחינוך יהודי. ירושלים: הוצאת מאגנס. עמ' קיב-קלב

פיקאר, אריאל (2015). אתגרי החינוך היהודי-פלורליסטי. בין השמשות, ב, עמ' 13-19.

Additional Reading Material:

Grading Scheme:

Essay / Project / Final Assignment / Home Exam / Referat 50 %
Submission assignments during the semester: Exercises / Essays / Audits / Reports / Forum / Simulation / others 20 %
Presentation / Poster Presentation / Lecture 20 %
Attendance / Participation in Field Excursion 10 %

Additional information: